

Ngày đầu Khorutsov, nhân vật nổi tiếng nhất thời cộng sản Liên Xô cũ đã phải cay đắng thốt lên: “chúng có những những ngu muội tin tưởng Trung Quốc” !

Chúng tôi xin trân trọng gửi lời chào và lời nhủ t dành riêng cho RFA của ông Dáng Danh Dy, một chuyên gia về Trung Quốc, nguyên Tổng lãnh sự Việt Nam tại Bắc Kinh. Mời quý vị theo dõi.

Từ trái sang: Cựu Tổng thống Bill Clinton, Đại sứ Việt Nam Lê Công Pháng và Trợ lý Ngoại trưởng Kurt

Như n thấy một đát nác là một quá trình

Nhân dịp kỷ niệm lần đầu 15 năm bình thường quan hệ Việt-Má, đầu tháng 7 năm 2010 vừa qua, nhiều cuộc họp báo khoa học, trao đổi ý kiến... giữa một số chính khách, cựu chính khách, học giả, sinh viên... hai nác Việt, Má đã đác tiến hành tại Hà Nội (có cuộc đông tập họp n 150 người).

Tôi là người may mắn đác tham dự 3 cuộc và đây là lần đầu tiên tôi đác tiếp xúc trực tiếp với năm ba, học giả, người phụ trách một lĩnh vực nào đó của phía Má như là người Má gốc Việt liên tiếp trong một số ngày. Các anh, các cháu áy đầu nói thành thạo tiếng Việt, với tôi đi đầu này quá thát là một hạnh phúc. Trong câu chuyện riêng tư, một anh (tôi xin phép không nêu tên) đã hỏi tôi: bác nhìn ra bộ mặt “bá quyán bánh tráng” của những nhà lãnh đạo Trung Quốc từ lúc nào?

Như n th c rõ m t v n đ , m t đ t n c... là m t quá trình, nh ng đ i v i m i ng i tùy theo trình đ , hoàn c nh ... mà có th dài ng n khác nhau. Đ i v i tôi, nh n th c Trung Qu c là m t quá trình khá dài, t tin t ng đ n ch t ng b c c t ng b c c th y đ c m t ph n r i ph n l n s th c, và đ n bây gi v n ch a ch a dám nói là đã hi u h t .

Trên đường hành quân trên đây, ngoài vũ khí, balô quần áo và chiếc ruot tòng đường gờo ra, hai vết bết ly thân thì đó cả chúng tôi là chiếc xe ng (đào công số bốn và mình và vũ khí) và một đống nòng vĩa cả ng k nh vĩa nòng dùng để đ ng nòng u ng khi hành quân và chiếc đu (khi nào h ng thì t t vào r ng ch t m t ng m i thay th), nên khi nh n chiếc bi đông m i, vĩa đu tiên cả tôi là c t chiếc áo len đ t mà m đã g i t vùng đ ch h u ra cho, chia làm m y ph n cho m y anh em cùng ti u đ i đ b c chiếc bi đông đó (m t s l ăng phí ghê g m và đánh m t m t k ni m quý báu cả ng i thân, nh ng tu i tr là th đó).

Cơm giắc thân thiện với người Trung Hoa mới đến với tôi như vậy đây. Rồi tháng 10 tôi hỏi người Geneva, ta có mặt nhà nào. Tôi theo số đoàn và tiếp quản thôn xã Bắc Ninh. Câu thơ “Xưa là rừng núi là đêm, Giờ thêm sông biển là thêm ban ngày” của Tố Hữu đã nói đúng tâm trạng, ít nhất là của những người lính chúng tôi trên đường ra trận chông đánh bọn với đêm đen, nay thoát mái, hàng hoàng đi giữa ban ngày mà không thấy máy bay địch oanh tạc.

Vịt Nam - món hàng có giá của Trung Quốc

“Nhác bán Trung Quác đã giúp ta rßt lßn trong tháng lßi này ...”, cßp trên phß bißn cho chúng tôi. Sao lßi không tin chß? Thá nháng náu lúc đó bißt đßc rßng, nhá sau này tôi ngß ra: bßt đßu tßi hßi nghß y, ban lãnh đßo Trung Quác đã tháy Vißt Nam là mßt “món hàng có giá” có thß dùng đß trao đßi, mua bán vßi mßy nßc lßn khác nhám phßc vß lßi ích chß yßu cßa hß thì sß thá sau này sß khác đi rßt nhiáu. Nháng tißc rßng ngoài Hß Chí Minh ra, hình nhß ít ngßi tháy đßc sß lßi dßng tinh tß đß.

Táng

tháng Hoa Kß Richard Nixon và Thá tßng Trung Quác

Năm 1957, thá tßng Trung Quác Chu Ân Lai lßn đßu tiên sang thăm Vißt Nam. Có mßt hành đßng - không bißt là thßc lòng hay thß đßo nßtinh vß, vß thá tßng nßi tißng khôn ngoan mßm mßng này đã tßi dâng hßng tßi đßn thß Hai Bà Trßng. Hành đßng này đßc đßng đßo dân mißn Bßc Vißt Nam, kß cßngßi ß vùng gißi phßng cũ và vùng ta mßi tißp qußn nhß các thành phß Hà Nßi, Hßi Phòng và vùng đßng bßng Bßc Bß cho là Trung Hoa cßng sßn đßi vßi ta có khác Tßu Tßng và phong kißn Trung Quác!

Năm 1958, tôi chuyßn ngành sau khi thi đß vào Khoa Hóa khóa 3 Đßi Hßc Bách Khoa Hà Nßi. Trung Quác đang thßc hißn phong trào “Nhßy vßt lßn”, chúng tôi háo hßc theo rồi tình hình, rßc rßch làm theo. May mßn là đßng i sß lãnh đßo cßa tháy Tß Quang Bßu và sau đó là tháy Hoàng Xuân Tßy, ĐH BK Hà nßi không luyßn thép bßng lò cao thß công v.v. nháng tôi còn nhß, Đßi hßc Nông nghißp ß mßn Văn Đßn lúc đó mßy đßm lißn đßn sáng mßt góc trßi đß đßn khách tham quan xem thành quß cßy đßy “em bé có thß đßng trên ngßn lßa” mà không tßt ngß. Ôi cái thßi ßu trßi!

Sau khi tßt nghißp Kß sß máy móc Hóa Chßt khóa đßu tiên cßa ĐHBK Hà nßi năm 1962, tôi đßc phân công vß làm vißc tßi mßt đßn vß thußc Bß Ngoßi thßng và tháng 8 năm 1966 đßc cß sang công tác tßi Đßi sß quán Vißt Nam tßi Bßc Kinh. Không bißt có phßi là cái duyên, cái nghißp hay không mà ngày tôi tßi Bßc Kinh cũng là ngày các tißu tßng Hßng Vß Binh công khai xußt hißn trên đßng phß, dùng dao rßch qußn ßng loe, chßt nát gißy mßm nhßi, bßt thay đßn đß, tßn hißu đßng xe vì cho rßng màu đß là màu cách mßng chß tißn không đßng v.v.

Tôi gặp ngay số c t h c đ nâng nhanh trình đ Trung Văn, b t đ u đ c đ c báo ch l n và nghe hi u tin trên VTTH. Tôi l n l t đ c th y c nh ông Bành Chân b các “ti u t ng” bóp lè l i, c nh t ng Lã Chính Thao, B tr ng B Đ ng s t, đ u đ i mữ b ng gi y cao h n 1m, không khăn quàng c b “võ đ u” trong m t t i mùa đông giá l nh..., r i các bài báo chính th ng phê phán n ng n L u Thi u K , Đ ng Ti u Bình, Đào Trú, H Long, Bành Đ c Hoài.. và m t s vắn ngh sĩ, trí th c... n i t ng là nh ng “tên ph n b i , đ u hàng, quân phi t, công đoàn vàng, c h i h u khuynh, ch ng phá t t ng Mao Tr ch Đông...” nh ng ng i trong m t th i gian dài đã là “b n chi n đ u thân c n” c a “ng i c m lái, ng i thày... vĩ đ i”.

M t câu h i không th không đ t ra: đ ng chí ra s ng vào ch t v i nhau mà h còn đ i x tàn t nh v y, thì ta là cái thá gì? L n đ u tiên tôi ng m t đ t cho mình câu h i đó và b c đ u tìm đ c câu tr l i.

Song song v i nh ng s vi c trên là m t s thái đ “n c l n, tr ch th ng” v i đ th đo n mảnh khỏe lúc tr ng tr n lúc x o quy t đã đ c tung ra khi chúng ta làm khác h , không theo h .

Không k nh ng b t đ ng x y ra gi a hai bên tr c đó mà tôi đ c các b c cha chú tin c y nói cho bi t, nh ng vì ch a th y t n m t nên ch a ăn sâu vào đ . Ph i đ n năm 1967 khi chúng ta chu n b ti n hành đàm phán v i M t i Paris v v n đ Vi t Nam tôi m i có đ p trông th y nh n ti n. Lúc này đàm phán c p đ i s Trung M đang b gián đo n.

Lo ng i Vi t Nam tr c ti p ti p xúc v i M s khi n giá tr c a Trung Qu c đ i v i M kém đi, trong n i b h v a phê phán chúng ta là không dám kiên trì chi n đ u, v a tìm cách trì hoãn đón đoàn c p cao c a ta sang xin vi n tr . Khi đoàn chuyên viên c a ta trình bày khó khăn và đ xu t con s c th v i vi n tr l ng th c, m t V phó Trung Qu c đã nói: th i k Tr ng Chinh, H ng quân c a chúng tôi ph i ăn c c đ ch ng đói và lu c th t l ng da đ ăn cho có ch t béo!

Nh ng ng i Vi t Nam có m t hôm đó không th nào quên câu nói “đ ng h ng” này. (V i k lu t r t nghiêm c a chúng tôi th i đó, câu chuy n này r t ít ng i bi t.) y th mà sau khi ch p n i đ c v i M h l i “kh ng khái, vô t ” vi n tr cho Vi t Nam và còn b o: nên l y m t ít mi n, táo, mì chính... v cho đ ng bào th đô Hà N i ăn t t! R i còn nhi u cái h (h ch không ph i là h a nh phóng viên M c Lâm đài RFA đã ghi nh m khi ph ng v n tôi) mà ch sau m t th i gian m i th y.

Không thể thấy rõ, thấy hết... Trung Quốc ngay từ đầu

Danh Danh Dy

Tháng 8 năm 2010 05:39

Ôi, trong cái cảnh còn phải như vậy ngay cả ta, cả những cái rổ i lổ i cám n, cảnh giác rồi i tin cậy ... như một mồi búng nhùng, giờ mãi mới tìm ra đầu mối (nhưng đầu tiên bây giờ vẫn còn một số ít người chưa thấy). Chẳng vào thực tiễn và những bài học cay đắng, cảnh vùi dập tìm hiểu phân tích..., chúng tôi mới dần dần hiểu ra. Sự thật ngỡ dù chỉ là ban đầu đã một nhieu thời gian công sức và trải nghiệm vầy đó, bỏn bời! (Tôi không muốn nói đến bao nhiêu cuộc họp hành nội bộ, đầu tranh gay gắt với nhau nhằm tìm ra chân lý)

Còn ai bảo tôi ngu, tôi xin nhận và cảm ơn. Xin nói không phải là để bào chữa cho sự kém cỏi của mình, ngay đến Khorutsov, nhân vật nổi tiếng một thời của Liên Xô cũ đã phải cay đắng thốt lên: “chỉ có những thằng ngu mới tin đến Trung Quốc” sau khi bỏ hết cả một cách vô cùng khôn khéo! Và không ít người Mỹ cũng đã ăn phải quả đắng của Trung Quốc đấy!

Cho nên nói rằng, ngay từ đầu đã hiểu ngay, hiểu sâu, hiểu hết ..Trung Quốc không bỏ hết với họ chỉ là thấy hiểu nên sẽ không hiểu gì với Trung Quốc thôi.

Anh bạn mới quen, nhưng có lẽ vì cũng là dân cùng nghiệp nên đã lòng lỏn tỏ vẻ tán thưởng.

Danh Danh Dy

Tháng tám năm 2010.